

Predgovor

S obzirom da je ovaj vid literature namijenjen prvenstveno studentima pravnih studija koji stiču osnovna znanja iz materije opšteg dijela nastavnog predmeta Krivično pravo, razumljivo je da tome treba biti prilagođen i opšti pristup u izlaganju materije, kao i obrada osnovnih pojmova i pojedinih instituta. Stoga su autori nastojali sadržaj izlaganja prilagoditi onima koji stiču osnovna znanja iz krivičnog prava, ali istovremeno zadržati vezu sa nastavnim programom ovog predmeta. Međutim, treba imati u vidu da se radi o univerzitetskom studiju kao najvišem vidu pravnog obrazovanja i da je stoga mnoga pitanja nužno obraditi detaljnije, a ponekad i sa kritičkim pristupom.

U nastojanju da olakšaju studentima izučavanje materije iz ovog predmeta, autori su prije nekoliko godina napisali i udžbenik Krivično pravo-posebni dio, jer je posebni dio u Krivičnom zakoniku RS iz 2000 godine u znatnoj mjeri reformisan i postojeća literatura u tom pogledu nije bila odgovarajuća. Izmjene u materiji opšteg dijela učinjene 2003. godine, kada su brojni opšti instituti manje ili više izmijenjeni ali i uvedeni svasvim novi, nametnule su potrebu izrade i udžbenika opšteg dijela, kako bi se studentima i stručnoj pravničkoj javnosti omogućilo izučavanje i upoznavanje sa pozitivnopravnim rješenjima opšteg dijela. Time se kompletira literatura iz ovog predmeta koja je nedostajala i koja je dovoljna kao osnova jer pokriva cjelokupnu materiju, kako opšteg tako i posebnog dijela krivičnog prava. Stoga ova dva udžbenika, iako se pojavljuju u dvije odvojene knjige, predstavljaju cjelinu.

Iako je izlaganje materije moglo biti i drugačije struktuirano, ipak su se autori odlučili da u njenom izlaganju u velikoj mjeri zadrže tradicionalnu strukturu prihvaćenu u najvećem broju univerzitetske udžbeničke literature sa prethodnih jugoslovenskih prostora. Osnovu na kojoj su autori bazirali izlaganje materije predstavljalo je važeće krivično zakonodavstvo Republike Srpske i Bosne i Hercegovine, s obzirom da se KZFBiH i KZBDBiH u rješenjima opšteg dijela gotovo ne razlikuju od KZBiH. Pri tome su autori nastojali da materiju prezentiraju na razumljiv, ali istovremeno i savremen način, ukazujući po potrebi i na najnovija savremena komparativna rješenja u zakonodavstvima drugih razvijenih zemalja. Takođe je značajno nastojanje povezivanja određenih zakonskih rješenja i njihovih teorijskih objašnjenja sa aktuelnom sudskom praksom, posebno kod onih slučajeva kod kojih se javljaju teškoće i dileme u njihovoj praktičnoj primjeni. U tom pogledu, autori su nastojali da se što manje pozivaju na stereotipne udžbeničke primjere, a više na primjere iz stvarnog života, odnosno aktuelne sudske prakse, kako naših tako i sudova iz okruženja. Autori su uvjerenja da tako osmišljen i napisan, ovaj udžbenik može poslužiti ne samo studentima, već i sudijama, javnim tužiocima, advokatima i pravnicima u privredi, upravi, pravnicima unutrašnjih poslova, kao i svim onima čija profesija ima dodira sa ovom granom prava. Nadamo se da oni koji budu ovu knjigu koristili neće biti razočarani, a autori su spremni da prihvate sve dobronamjerne kritičke primjedbe.

Na kraju, napominjemo da je prof. dr. Miloš Babić obradio dio materije do upozoravajućih krivičnih sankcija (četvrti dio, pogl. drugo), a ostali dio prof. dr. Ivanka Marković, uključujući i istorijski razvoj krivičnog prava.

Napomene uz drugo izdanje udžbenika

S obzirom na to da je prvo izdanje udžbenika u relativno kratkom vremenu iscrpljeno, autori su se odlučili za ponovljeno izdanje, uz određene manje izmjene ili poboljšanja izlaganja kod nekih pitanja kao što je vremensko važenje, produženo krivično djelo, saučesništvo i neke manje značajne izmjene ili modifikacije teksta kod pojedinih pitanja. Značajno je napomenuti i to da su u ovom izdanju otklonjeni neki tehnički propusti, odnosno štamparske greške koje su se potkrale u prvom izdanju udžbenika.

Banja Luka, mart 2009. godine

Autori